

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Świat symboli wizualnych: malarstwo, film, życie codzienne	
Nazwa w języku angielskim:		World of visual symbols: painting, film and everyday life	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Zoopsychologia z animaloterapią	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia	
Rok studiów:	2		
Semestr:	4		
Liczba punktów ECTS:	3		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Roman Bobryk, prof. uczelni	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Roman Bobryk, prof. uczelni	
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z wybranymi symbolami wizualnymi i mechanizmami ich budowania	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	Student ma pogłębioną wiedzę dotyczącą symboli wizualnych występujących w malarstwie, filmie i życiu codziennym.		K_W41
	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:		
U_01	Potrafi wyszukiwać i analizować informacje z różnych źródeł i wyciągać na ich podstawie krytyczne sądy		K_U40
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:		
K_01	podnoszenia poziomu swej wiedzy i umiejętności, także w zakresie doskonalenia własnej polszczyzny, doksztalcenia się zawodowego i rozwoju osobistego		K_K04
Forma i typy zajęć:		Wykład (30 godzin)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Treści modułu kształcenia:			

1. Symbole i symbolika – znaczenie terminu i jego synonimy. Symbolaria współczesne i ich poprzednicy.
2. Heraldyka. Symbolika barw i herbów – wprowadzenie.
3. Symbolika sepulkralna
4. Problematyka „odczytywania” symboliki malarskiej. Interpretacje konkretnych obrazów.
5. Symbolika barw w sztuce europejskiej.
6. Tradycyjna symbolika zwierzęca.
7. Symbolika roślinna w malarstwie.
8. Symbolika roślinna – kwiaty.
9. Symbolika owoców w malarstwie europejskim
10. Symbolika wybranych przedmiotów w przedstawieniach malarskich (np. zegar, muszla, lustro, żelazko, samowar itp.).
11. J.w.
12. Ikonografia zła – diabły i demony
13. Ikonografia zła – śmierć.
14. Symbolika w tekstach reklamowych.
15. Symbolika wizualna w życiu codziennym i w wizualnym „dyskursie” politycznym.

Literatura podstawowa:

1. J. Gahe, *Kolor i znaczenie: sztuka, nauka, symbolika*. Kraków 2010.
2. D. Forstner, *Świat symboliki chrześcijańskiej*. Przekład i opracowanie Wanda Zakrzewska, Paweł Pachciarek, Ryszard Turzyński. Wybór ilustracji i komentarz Tamara Łozińska. Warszawa 2001.
3. C. Ripa, *Ikonologia*. Przełożył Ireneusz Kania. Kraków 2009.
4. B. Szczepanowicz, A. Mrozek, *Atlas zwierząt biblijnych: miejsce w Biblii i symbolika*. Kraków 2007.

Literatura dodatkowa:

1. J. Aumont, M. Marie, *Analiza filmu*. Warszawa 2013.
2. R. Bobryk, *Martwa natura: gatunek, motywy, kompozycje*. Siedlce 2011.
3. T. Todorov, *Teorie symbolu*. Z francuskiego przełożył Tomasz Stróżyński. Gdańsk 2011.
4. A. Znamierowski, P. Dudziński, *Wielka księga heraldyki*. Warszawa 2008.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład tradycyjny łączony z wykorzystaniem technik medialnych (w tym projekcje krótkich filmików reklamowych i teledysków).

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01	Efekty zostaną sprawdzone na podstawie pracy semestralnej
U_01, K_01	Efekty zostaną sprawdzone na podstawie pracy semestralnej

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Warunkiem uzyskania zaliczenia jest uczestnictwo w wykładach oraz uzyskanie pozytywnej oceny z pracy semestralnej – analizy dzieła sztuki (obraz, rzeźba, plakat) lub reklamy czy klipu filmowego

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 godzin
Udział w konsultacjach	1 godzina
Przygotowanie pracy semestralnej	44 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Fantastyka w literaturze i (pop)kulturze. Od nauki do absurdu	
Nazwa w języku angielskim:		Fantasy in literature and (pop)culture. From science to absurdity	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Zoopsychologia z animaloterapią	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			Fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):			Pierwszego
Rok studiów:	1		
Semestr:	2		
Liczba punktów ECTS:	3		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Ewa Kozak	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Ewa Kozak	
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest zaznajomienie studentów z wybranymi zagadnieniami z zakresu literatury fantastycznonaukowej oraz fantasy w nawiązaniu do ich filmowych adaptacji, a także ukazanie ich wpływu na kulturę masową.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W01	wybrane zagadnienia z polskiej i światowej literatury fantastycznej w odniesieniu do przemian kulturowo-cywilizacyjnych w Europie i na świecie		K_W41
W02	problemy procesu historyczno-literackiego, w szczególności w obrębie literatury fantastyczno-naukowej i fantasy, oraz jego cywilizacyjnych uwarunkowań, a także kwestie powiązań wiedzy literaturoznawczej i językoznawczej z kulturą		K_W41
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:		Symbol efektu kierunkowego

U01	doskonać własny warsztat literaturoznawczy w zakresie literatury fantastycznej oraz językoznawczy (neologizmy stosowane w utworach fantastycznych) w kontekście interdyscyplinarności z wykorzystaniem różnego typu źródeł (opracowania naukowe, filmy, sztuki wizualne).	K_U13
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K01	otwartości na odmienność kulturową, określania własnych zainteresowań i preferencji literackich, formułowania pogłębionej samooceny, krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów, odnosząc się z szacunkiem do kulturowego dziedzictwa różnych narodów, a w szczególności słowiańskich	K_K04
K02	korzystania z różnych form życia kulturalnego oraz uwrażliwiania innych na estetyczną stronę twórczości, zwłaszcza dzieła literackiego i jego adaptacji	K_K03
Forma i typy zajęć:	wykład (30 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Zainteresowanie literaturą fantastyczną (w szczególności XX i XXI wieku) oraz kulturą popularną.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Polećmy na Księżyc – o początkach fantastyki naukowej. 2. Prognozy celne oraz nie zawsze trafne – dwa nurty w SF. 3. Trochę z mitologii i trochę z folkloru – u źródeł fantasy. 4. Światy przedstawione – kuliste i spłaszczone. 5. Zawód: bohater (peleryny, rajtuzy i ciepła bielizna). 6. Nieco o mocy – Jedi, mędrcy, czarodzieje i szaleńcy. 7. W poszukiwaniu wroga – roboty, cyborgi i Obcy. 8. Religie i religijność w fantastyce oraz trochę o znaczeniu tradycji. 9. Mroczne portale i zawilgłe podziemia – o budowaniu napięcia. 10. Ze strefy mroku ad astra (DC contra Marvel). 11. Fantastyczna miłość. 12. „Słowa, od których oczy szczypią” – neologizmy w fantastyce. 13. Realizm fantastyczny. 		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Dawno temu w Galaktyce Popularnej</i>, redakcja Albert Jawłowski, Warszawa 2010. 2. <i>Fantastyczność i cudowność. Wokół źródeł fantasy</i>, redakcja Tomasz Ratajczak i Bogdan Trocha, Zielona Góra 2009. 3. <i>Fantastyka w obliczu przemian</i>, redakcja Rafał Kochanowicz, Dorota Mrozek, Beata Stefaniak, Poznań 2012. 4. <i>Fantastyka w literaturach słowiańskich – idee, koncepty, gatunki</i>, redakcja Andrzej Polak przy współpracy Moniki Karwackiej, Katowice 2016. 5. Zdzisław Lekiewicz, <i>Filozofia science-fiction</i>, Warszawa 1985. 		
Literatura dodatkowa:		

1. Mateusz Borowski, Małgorzata Sugiera, *Sztuczne natury. Performance techno nauki i sztuki*, Warszawa 2016.
2. *Fantastyka XIX i XX wieku – granice i pogranicza*, redakcja Janina Szcześniak, Lublin 2007.
3. Piotr Jezierski, *Wektory wyobraźni. Przekraczanie granic w tekstach kultury popularnej*, Gdańsk 2014.
4. Ewa Kozak, *Człowiek – natura – cywilizacja. Studium wybranych utworów Aleksandra Bielajewa i Brunona Jasieńskiego*, Siedlce 2018.
5. Ewa Kozak, *Kiedy „duch” to za mało – zagubione człowieczeństwo w powieści Jacka Dukaja „Starość aksolotla”*, w: *Dyskursy nowoczesności w literaturze XX i XXI wieku*, redakcja Sławomir Sobieraj, Siedlce 2024.
6. Ewa Kozak, *O mesjaszu i sarmatach, czyli Polska przyszłości w opowiadaniu Jacka Dukaja „CruX” (2003)*, „Literatura i Kultura Popularna”, Tom XXV, Wrocław 2019.
7. Ewa Kozak, *Отнаучнойфантастикикреализму: особенностихудожественногосознанияДмитрияГлуховского*, „Acta Universitatis Lodziensis Folia Litteraria Rossica”, Tom 11, Łódź 2018.
8. Ewa Kozak, *Słowo – Obraz – Dźwięk. Wywiad z Maciejem Żerdzińskim – pisarzem, rysownikiem, muzykiem i doktorem nauk medycznych*, „Conversatoria Litteraria”, Tom 17, *Bohater naszych czasów. Męskość we współczesnej literaturze, kulturze i języku (po 1989)*, Siedlce 2023.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład z elementami dyskusji wspomagany pokazem wizualnym.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W01, W02	Podczas testu końcowego – sprawdzenie wiedzy teoretycznej na temat literatury fantastycznonaukowej i fantasy oraz znajomości dzieł filmowych z powyższych gatunków.
U01	Podczas testu końcowego oraz podczas wykładów (krótkie dyskusje) – umiejętność dopasowania tekstu literackiego (bądź jego elementu) do jego reprezentacji spoza dyscypliny literaturoznawstwo.
K01, K02	Podczas wykładu – krótkie dyskusje dotyczące wpływu twórczości fantastycznonaukowej oraz fantasy na kulturę masową.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunkiem zaliczenia jest obecność na wszystkich zajęciach, pozytywna ocena z zaliczenia pisemnego (testu) oraz znajomość wybranych dzieł filmowych – również sprawdzana na teście końcowym.

Przedział punktacji:

- 0-50% - 2
- 51-60% - 3
- 61-70% - 3,5
- 71-80% - 4
- 81-90% - 4,5
- 91-100% - 5

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 godzin
Udział w konsultacjach	1 godzina
Praca samodzielna studenta oraz przygotowanie się do zaliczenia na ocenę	44 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Kultura żywego słowa	
Nazwa w języku angielskim:	Culture of livingword		
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Zoopsychologia z animaloterapią	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia	
Rok studiów:	1		
Semestr:	2		
Liczba punktów ECTS:	3		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Agnieszka Kijak-Mantas	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Agnieszka Kijak-Mantas	
Założenia i cele przedmiotu:		Zdobycie wiedzy i umiejętności w zakresie techniki wypowiedzania i wystąpień publicznych; kształtowanie kultury językowej oraz wrażliwości na ekspresję i piękno słowa; kulturowe zachowania w różnych sytuacjach komunikacyjnych; etyka i estetyka słowa; grzeczność językowa; sprawczość słowa.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	wie, co to jest kultura żywego słowa oraz rozumie jej rolę i znaczenie w kontekście relacji komunikacyjnych między ludźmi.		K_W41
W_02	ma wiedzę na temat relacji łączących pojęcie kultury żywego słowa z kulturą języka, techniką mówienia, emisją głosu, a także sprawnością i poprawnością językową.		K_W41, K_W42
W_03	ma wiedzę o stylach polszczyzny i podstawowych funkcjach języka.		K_W41
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI		Symbol efektu

	Student potrafi:	kierunkowego
U_01	Potrafi wyjaśnić na czym polegają relacje zakresowe pojęcia kultury żywego słowa z kulturą języka, techniką mówienia, emisją głosu, a także sprawnością i poprawnością językową.	K_U37
U_02	Potrafi omówić i wykorzystać techniki emisyjne, fonacyjne i artykulacyjne, np. w publicznej wypowiedzi ustnej.	K_U38
U_03	Potrafi stosować zasady poprawnej wymowy polskiej i techniki mówienia w trakcie wystąpień publicznych.	K_U37 K_U38;
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Sprawnego posługiwania się polszczyzną, dostrzegając jej kulturotwórczą oraz integracyjną rolę oraz do wykorzystywania umiejętności komunikacyjnych, interpersonalnych i interkulturowych, predysponujących do pracy w sektorze kultury, oświaty, mediów i biznesu.	K_K12
K_02	podnoszenia poziomu swej wiedzy i umiejętności, także w zakresie doskonalenia własnej polszczyzny, doształcenia się zawodowego i rozwoju osobistego, jak też dokonywania samooceny własnych kompetencji i umiejętności, aktywnie wyznaczając kierunki własnego rozwoju	K_K01
K_03	Do dalszego kształcenia oraz komunikowania się w sposób etyczny i estetyczny w otoczeniu społecznym, a zwłaszcza w środowisku zawodowym.	K_K03
Forma i typy zajęć:		wykład (30 godz.)
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Ogólna znajomość współczesnych zjawisk językowych w przestrzeni internetowo-społecznej. Podstawowe informacje na temat kultury języka z zakresu szkoły średniej.		
Treści modułu kształcenia:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie w problematykę przedmiotu. Definicje i relacje zakresowe pojęć z zakresu kultury żywego słowa: kultura języka a kultura żywego słowa, technika mówienia a kultura żywego słowa, emisja głosu, dykcja a kultura żywego słowa; sprawność językowa, poprawność językowa. 2. Odmiany polszczyzny mówionej. Cechy tekstów ustnych. 3. Style polszczyzny i typy kontaktów językowych (oficjalne i nieoficjalne). 4. Funkcje języka: poznawcza, ekspresywna, impresywna, artystyczna (poetycka). 5. Sztuka słuchania i mówienia. 6. Na czym polega trening żywego słowa? 7. Omówienie technik emisyjnych, fonacyjnych i artykulacyjnych. 8. Stosunek użytkowników języka do normy wzorcowej (wymowa staranna i bardzo staranna, wymowa regionalna, wymowa niepoprawna). 9. Zasady poprawnej wymowy polskiej. 10. Technika mówienia a logika mówienia. Kontekst, intencja, zamiar a przekaz głosowy. 11. Cechy dobrego mówcy. Jak przemawiać i jak nie przemawiać – analiza i charakterystyka materiałów filmowych z wystąpień publicznych. 12. Modele sytuacji komunikacyjnych. 13. Zachowania językowe a zachowania kulturowe. 		

14. Estetyka i etyka słowa. Mówienie i inne sposoby używania języka (w tym mowa ciała). Co robimy mówiąc?
15. Grzeczność językowa polska i obca.

Literatura podstawowa:

1. Kram Jerzy, 1995, *Zarys kultury żywego słowa*, Warszawa.
2. Kuziak Michał, 2008, *Jak mówić, rozmawiać, przemawiać?* Warszawa, s. 236–249.
3. Marcjanik Małgorzata, 2006, *Grzeczność w komunikacji językowej*, Warszawa.
4. Wierzbicka-Piotrowska Elżbieta 2006, *ABC dobrego mówcy*, [w:] *Polszczyzna na co dzień*, red. Mirosław Bańko, Warszawa, s. 159–310.

Literatura dodatkowa:

1. Karpowicz Tomasz 2009, *Kultura języka polskiego. Wymowa, ortografia, interpunkcja*, Warszawa, s. 15–59.
2. Marcjanik Małgorzata, 2014, *Słownik językowego savoir-vivre'u*, Warszawa.
3. Rusinek Michał, Załazińska Aneta, 2005, *Retoryka podręczna, czyli jak wnikliwie słuchać i przekonująco mówić*, Kraków.
4. Wilkoń Aleksander, 2000, *Typologia odmian językowych współczesnej polszczyzny*, Katowice.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykłady prowadzone z zastosowaniem prezentacji ortofonicznych, multimedialnych. Metody podawcze eksponujące prawidłowe techniki mówienia, style polszczyzny, estetykę i etykę słowa oraz intencjonalność wypowiedzi w odpowiednich modelach komunikacyjnych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
K_W02; K_W03; K_W04	Efekty z wiedzy będą weryfikowane na podstawie pisemnych odpowiedzi udzielonych na pytania sprawdzające podczas kolokwium zaliczeniowego, które skontrolują stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego i wskazanych przez nauczyciela pozycji z literatury przedmiotu. Kolokwium zaliczeniowe będzie miało formę testu zawierającego pytania o charakterze otwartym (problematyczne) i zamkniętym.
K_U02; K_U05; K_U06; K_U10	Efekty z umiejętności będą weryfikowane poprzez przygotowanie i zaprezentowanie wystąpienia publicznego przedstawionego na materiale filmowym, który zostanie poddany pod dyskusję na wykładzie w aspekcie omawianej tematyki.
K_K05; K_K04; K_K08	Efekty z kompetencji będą weryfikowane poprzez obserwację zachowań, zaangażowanie w dyskusji pozwalające ocenić umiejętności praktyczne studenta, rozwiązywanie zadań problemowych, w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela oraz oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy z zakresu kultury żywego słowa.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę (analiza wystąpienia publicznego przedstawionego na materiale filmowym) oraz kolokwium zaliczeniowe weryfikujące wiedzę z wykładów.

Elementy uwzględniane w analizie:

- Struktura wypowiedzi.
- Emisja głosu.
- Poprawność językowa.

- Etyka i estetyka słowa.
- Sprawność językowa i zrozumiałość wypowiedzi.
- Dodatkowo: własne uwagi i komentarze.

Przedział punktacji:

0% – 50% – niedostateczny

51% - 60% - dostateczny

61% - 70% - dostateczny plus

71% - 80% - dobry

81% - 90% - dobry plus

91% - 100% - bardzo dobry

Bilans punktów ECTS: 3

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 godzin
Samodzielne przygotowanie się do pracy semestralnej oraz zaliczenia	43 godziny
Udział w konsultacjach	2 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Dydaktyka prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami ruchu i integracji sensorycznej	
Nazwa w języku angielskim:		Didactics of conducting classes with people with movement disorders and sensory integration	
Język wykładowy:	Polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:			Zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:		Instytut Pedagogiki	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):			pierwszego stopnia
Rok studiów:	3		
Semestr:	4		
Liczba punktów ECTS:	1		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Małgorzata Wiśniewska	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Małgorzata Wiśniewska	
Założenia i cele przedmiotu:		Zdobycie wiedzy o przyczynach zaburzeń integracji sensorycznej oraz zdobycie umiejętności diagnozy i planowania pracy z dzieckiem z zaburzeniem ruchu i integracji sensorycznej.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA Zna i rozumie:	Symbol efektu ze standardu	Symbol efektu kierunkowego
W_01	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	D.1.W9.	K_W41
W_02	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	D.1.W10.	K_W36
W_03	egzaminacje kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w	D.1.W11.	K_W41

	ramach nauczanego przedmiotu;		
W_04	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	D.1.W12.	K_W36
W_05	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.W13.	K_W35 K_W41
W_06	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	D.1.W14.	K_W44
W_07	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	D.1.W15.	K_W44
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI Potrąfi:	Symbol efektu ze standardu	Symbol efektu kierunkowego
U_01	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	D.1.U7.	K_U23; K_U26 K_U29; K_U31 K_U34
U_02	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	D.1.U8.	K_U28
U_03	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	D.1.U9.	K_U33
U_04	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać	D.1.U10.	K_U33

	je w procesie dydaktycznym;		
U_05	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	D.1.U11.	K_U32
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE Jest gotów do:	Symbol efektu ze standardu	Symbol efektu kierunkowego
K_01	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	D.1.K5.	K_K16
K_02	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.K6.	K_K10
K_03	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	D.1.K7.	K_K15
K_04	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	D.1.K8.	K_K15
K_05	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę;	D.1.K9.	K_K15
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia audytoryjne (15 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Podstawy pedagogiki, Podstawy dydaktyki, Dydaktyka prowadzenia zajęć w placówkach oświatowych, Dydaktyka prowadzenia zajęć z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.			
Treści modułu kształcenia:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Metody prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami ruchu i integracji sensorycznej. 2. Rola diagnozy, kontroli i oceniania w pracy metodycznej z dziećmi z zaburzeniami ruchu i integracji sensorycznej. 3. Sprawdziany oraz narzędzia przydatne w procesie oceniania umiejętności w ramach pracy metodycznej z dziećmi z zaburzeniami ruchu i integracji sensorycznej. 4. Znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych w obszarze stymulowania integracji sensorycznej. 5. Warsztat pracy w zakresie metodyki prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami ruchu i integracji sensorycznej. 6. Właściwe wykorzystanie czasu zajęć przez nauczyciela. 7. Sprawdzanie i ocenianie jakości kształcenia oraz jej ewaluacja, a także analiza i ocena własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej. 8. Sposoby kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się i stymulowanie go do samodzielnej pracy. 			
Literatura podstawowa:			

1. Maas V.F., Integracja sensoryczna a neuronauka – od narodzin do starości, Fundacja Innowacja W-wa 2007
2. Mass V.F., Uczenie się przez zmysły. Wprowadzenie do teorii integracji sensorycznej dla rodziców i specjalistów, Warszawa. WSiP 1998
3. Odowska – Szlachcic B., Metoda integracji sensorycznej we wspomaganiu rozwoju mowy dziecka z uszkodzeniami ośrodkowego układu nerwowego, Harmonia 2010

Literatura dodatkowa:

1. Delacato C.H., Dziwne, niepojęte, autystyczne dziecko, Warszawa. Synapsis 1995
2. Grandin T., Myślenie obrazami, Synapsis
3. Notbohm E., 10 rzeczy, o których chciałoby ci powiedzieć dziecko z autyzmem, Świat książki Warszawa 2010
4. O inkluzji społecznej z różnych stron, red. Beata Bocian-Waszkiewicz, Aneta Niewęglowska, Małgorzata Wiśniewska, Siedlce 2017
5. Olechnowicz H., Wokół autyzmu. Fakty, skojarzenia, refleksje, Warszawa. WSiP 2004
6. Pisula E., Autyzm. Przyczyny symptomy, terapia, Harmonia 2010
7. Wadsworth B.J., Teoria Piageta. Poznawczy i emocjonalny rozwój dziecka, WSiP 1998
8. Wojciechowska H., Masgutowa – Hawryluk S., Kynoterapia w integracji odruchów, Fundacja kynoterapeutyczna „Właśnie tak” W-wa – Bydgoszcz 2006.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia realizowane są z zastosowaniem metod tradycyjnych (asymilacyjne, waloryzacyjne) i aktywizujących (twórczego rozwiązywania problemów, rozwijających twórcze myślenie, planowania, ewaluacji) w formie indywidualnej, grupowej i zbiorowej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03 W_04, W_05, W_06 W_07, U_01, U_02 U_03, U_04, U_05 K_01, K_02, K_03 K_04, K_05	- przygotowanie i omówienie prezentacji multimedialnej z zakresu wybranych obszarów tematycznych wyznaczonych programem przedmiotu. - zaprojektowanie i zaprezentowanie zarysu autorskiego programu nauczania w wybranym obszarze tematycznym, uwzględniając podstawowe struktury budowy programu. - zaprezentowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem podstawowych procedur dydaktycznych- określenie merytorycznego przygotowania studenta w zakresie prezentowanej wiedzy oraz obserwacja studenta w trakcie wykonywania działań właściwych dla zadania, w celu weryfikacji umiejętności i kompetencji społecznych.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.

Na zaliczenie ćwiczeń składa się:

1. Prezentacja multimedialna z zakresu wybranych obszarów tematycznych wyznaczonych programem przedmiotu – praca grupowa.
  2. Opracowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem technologii informacyjnych (zastosowanie podstawowych procedur dydaktycznych) – praca indywidualna.
  3. Opracowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem metod twórczego rozwiązywania problemów, planowania i ewaluacji (zastosowanie podstawowych procedur dydaktycznych) – praca indywidualna.
- Za poprawną pracę z każdej kategorii zaliczenia student otrzymuje 10 punktów, co łącznie stanowi 30 punktów.

Ocena z przedmiotu jest wystawiana na podstawie łącznej liczby punktów uzyskanych z prac zrealizowanych na zaliczenie ćwiczeń według skali procentowej:

do 50% - niedostateczny,

51% - 60% - dostateczny,

61% - 70% - dostateczny plus,

71% - 80% - dobry,

81% - 90% - dobry plus,

91% - 100% - bardzo dobry

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia audytoryjne	15 godzin
Studiowanie literatury przedmiotu	5 godz.
Przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	5 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Dydaktyka prowadzenia zajęć z osobami z niepełnosprawnością intelektualną	
Nazwa w języku angielskim:		Didactics of conducting classes with people with intellectual disabilities	
Język wykładowy:	Polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:			Zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:		Instytut Pedagogiki	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):			pierwszego stopnia
Rok studiów:	3		
Semestr:	4		
Liczba punktów ECTS:	1		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Małgorzata Wiśniewska	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Małgorzata Wiśniewska	
Założenia i cele przedmiotu:		Zajęcia mają przygotować studenta do prowadzenia działań rewalidacyjnych z dziećmi niepełnosprawnością intelektualną. Wyposażyć w umiejętności integrowania wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej w celu analizy problemów pomocowych i terapeutycznych, sposobów postępowania, odpowiedniego dobierania środków i metod w celu wykonywania zadań rewalidacyjnych.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA Zna i rozumie:	Symbol efektu ze standardu	Symbol efektu kierunkowego
W_01	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	D.1.W9.	K_W41
W_02	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie	D.1.W10.	K_W36

	wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;		
W_03	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	D.1.W11.	K_W41
W_04	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	D.1.W12.	K_W36
W_05	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.W13.	K_W35 K_W41
W_06	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	D.1.W14.	K_W44
W_07	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	D.1.W15.	K_W44
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI Potrafi:	Symbol efektu ze standardu	Symbol efektu kierunkowego
U_01	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	D.1.U7.	K_U23; K_U26 K_U29; K_U31 K_U34
U_02	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać	D.1.U8.	K_U28

	pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;		
U_03	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	D.1.U9.	K_U33
U_04	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	D.1.U10.	K_U33
U_05	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	D.1.U11.	K_U32
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE Jest gotów do:	Symbol efektu ze standardu	Symbol efektu kierunkowego
K_01	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	D.1.K5.	K_K16
K_02	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.K6.	K_K10
K_03	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	D.1.K7.	K_K15
K_04	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	D.1.K8.	K_K15
K_05	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę;	D.1.K9.	K_K15
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia audytoryjne (15 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Podstawy pedagogiki, Podstawy dydaktyki, Dydaktyka prowadzenia zajęć w placówkach oświatowych, Dydaktyka prowadzenia zajęć z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.			
Treści modułu kształcenia:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Metody prowadzenia zajęć z osobami z niepełnosprawnością intelektualną. 2. Rola diagnozy, kontroli i oceniania w pracy metodycznej z osobami z niepełnosprawnością intelektualną. 3. Sprawdziany oraz narzędzia przydatne w procesie oceniania umiejętności w ramach pracy metodycznej z osobami z niepełnosprawnością intelektualną. 4. Znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych w obszarze stymulowania osób z niepełnosprawnością intelektualną. 5. Warsztat pracy w zakresie metodyki prowadzenia zajęć z osobami z niepełnosprawnością intelektualną. 6. Właściwe wykorzystanie czasu zajęć przez nauczyciela. 7. Sprawdzanie i ocenianie jakości kształcenia oraz jej ewaluacja, a także analiza i ocena własnej pracy 			

dydaktyczno-wychowawczej.

8. Sposoby kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się i stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Literatura podstawowa:

1. Naprawa R., Tanajewska A., Szczepańska K., „Uwierz w siebie” Program terapeutyczny dla uczniów o specyficznych i specjalnych potrzebach edukacyjnych, Wyd. Harmonia 2010.
2. Olechnowicz H. „Terapia dzieci z niepełnosprawnością intelektualną”, PWN Warszawa 2012
3. Pomoc Psychologiczno-Pedagogiczna w Szkole. Biblioteka Monitora Prawnego, Wyd. Raabe, Warszawa 2011
4. „Terapia pedagogiczna” red. E. Skorek, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2012
5. Kielar-Turska M., Muchacka B., Stymulująca i terapeutyczna funkcja zabawy, Kraków 1999.
6. Polkowska I., Praca rewalidacyjna z dziećmi upośledzonymi umysłowo w szkole życia, Warszawa 1998.
7. Zabłocki K.J., Wprowadzenie do rewalidacji, Warszawa 1996.

Literatura dodatkowa:

1. Błaszczak T. (2001) Jak wspomagać rozwój dzieci niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu głębokim, Kalisz
2. Głodkowska J, Giryński A. (2004) (red) Osobowość, samorealizacja, odpowiedzialność, bezpieczeństwo, autonomia-teoria, empiria w rehabilitacji osób z niepełnosprawnością umysłową od dzieciństwa do późnej dorosłości. Warszawa
3. H.C. Gunzburg. The PAC MANUAL. Birmingham 1974, 3rd Ed.
4. Kielin J. (2002): Profil osiągnięć ucznia: przewodnik dla nauczycieli i terapeutów z placówek specjalnych. Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, Gdańsk.
5. Knill M. Ch. (1995) Program aktywności, świadomość ciała, kontakt i komunikacja.
6. Nurek K. (1992) (red) Rewalidacja indywidualna dziecka niepełnosprawnego. Kraków.
7. Wiśniewska M. (2010) Wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością intelektualną. Wyd. „Impuls”, Kraków.
8. Wyczęsany J. (1999) Pedagogika upośledzonych umysłowo, Kraków.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia realizowane są z zastosowaniem metod tradycyjnych (asymilacyjne, waloryzacyjne) i aktywizujących (twórczego rozwiązywania problemów, rozwijających twórcze myślenie, planowania, ewaluacji) w formie indywidualnej, grupowej i zbiorowej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu

Metody weryfikacji efektów uczenia się

W_01, W_02, W_03 W_04, W_05, W_06 W_07, U_01, U_02 U_03, U_04, U_05 K_01, K_02, K_03 K_04, K_05	- przygotowanie i omówienie prezentacji multimedialnej z zakresu wybranych obszarów tematycznych wyznaczonych programem przedmiotu. - zaprojektowanie i zaprezentowanie zarysu autorskiego programu nauczania w wybranym obszarze tematycznym, uwzględniając podstawowe struktury budowy programu. - zaprezentowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem podstawowych procedur dydaktycznych- określenie merytorycznego przygotowania studenta w zakresie prezentowanej wiedzy oraz obserwacja studenta w trakcie wykonywania działań właściwych dla zadania, w celu weryfikacji umiejętności i kompetencji społecznych.
--	---

Forma i warunki zaliczenia:

Na zaliczenie ćwiczeń składa się:

1. Prezentacja multimedialna z zakresu wybranych obszarów tematycznych wyznaczonych programem przedmiotu – praca grupowa.
2. Opracowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem technologii informacyjnych (zastosowanie podstawowych procedur dydaktycznych) – praca indywidualna.
3. Opracowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem metod twórczego rozwiązywania problemów, planowania i ewaluacji (zastosowanie podstawowych procedur dydaktycznych) – praca indywidualna.

Za poprawną pracę z każdej kategorii zaliczenia student otrzymuje 10 punktów, co łącznie stanowi 30 punktów.

Ocena z przedmiotu jest wystawiana na podstawie łącznej liczby punktów uzyskanych z prac zrealizowanych na zaliczenie ćwiczeń według skali procentowej:

do 50% - niedostateczny,
51% - 60% - dostateczny,
61% - 70% - dostateczny plus,
71% - 80% - dobry,
81% - 90% - dobry plus,
91% - 100% - bardzo dobry

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia audytoryjne	15 godzin
Studiowanie literatury przedmiotu	5 godz.
Przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	5 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Dydaktyka prowadzenia zajęć z osobami ze spektrum autyzmu	
Nazwa w języku angielskim:		Didactics of conducting classes with people on the autism spectrum	
Język wykładowy:		Polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:			Zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:		Instytut Pedagogiki	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):			pierwszego stopnia
Rok studiów:		3	
Semestr:		4	
Liczba punktów ECTS:		1	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Ewa Jówko	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Ewa Jówko	
Założenia i cele przedmiotu:		Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą dotyczącą spektrum autyzmu, procesu diagnostycznego dziecka ze spektrum autyzmu Wyposażenie w umiejętności korzystania z zasad, metod, technik i form pracy z dzieckiem ze spektrum autyzmu. Wyposażenie studentów w umiejętności przeprowadzania diagnozy funkcjonalnej dziecka ze spektrum autyzmu, projektowania w grupie zadaniowej planu terapii dziecka ze spektrum autyzmu.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA Zna i rozumie:	Symbol efektu ze standardu	Symbol efektu kierunkowego
W_01	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	D.1.W9.	K_W41

W_02	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	D.1.W10.	K_W36
W_03	egzaminacje kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	D.1.W11.	K_W41
W_04	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	D.1.W12.	K_W36
W_05	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.W13.	K_W35 K_W41
W_06	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	D.1.W14.	K_W44
W_07	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	D.1.W15.	K_W44
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI Potrafi:	Symbol efektu ze standardu	Symbol efektu kierunkowego
U_01	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	D.1.U7.	K_U23; K_U26 K_U29; K_U31 K_U34
U_02	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać	D.1.U8.	K_U28

	pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;		
U_03	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	D.1.U9.	K_U33
U_04	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;	D.1.U10.	K_U33
U_05	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	D.1.U11.	K_U32
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE Jest gotów do:	Symbol efektu ze standardu	Symbol efektu kierunkowego
K_01	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	D.1.K5.	K_K16
K_02	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.K6.	K_K10
K_03	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	D.1.K7.	K_K15
K_04	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	D.1.K8.	K_K15
K_05	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę;	D.1.K9.	K_K15

Forma i typy zajęć:

Ćwiczenia audytoryjne (15 godz.)

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Podstawy pedagogiki, Podstawy dydaktyki, Dydaktyka prowadzenia zajęć w placówkach oświatowych, Dydaktyka prowadzenia zajęć z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

Treści modułu kształcenia:

1. Metody prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
2. Rola diagnozy, kontroli i oceniania w pracy metodycznej z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
3. Sprawdziany oraz narzędzia przydatne w procesie oceniania umiejętności w ramach pracy metodycznej z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
4. Znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych w obszarze stymulowania osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
5. Warsztat pracy w zakresie metodyki prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.
6. Właściwe wykorzystanie czasu zajęć przez nauczyciela.
7. Sprawdzanie i ocenianie jakości kształcenia oraz jej ewaluacja, a także analiza i ocena własnej pracy

dydaktyczno-wychowawczej.

8. Sposoby kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się i stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Literatura podstawowa:

1. Bobkowicz – Lewartowska, L. (2005). Autyzm dziecięcy: zagadnienia diagnozy i terapii. Kraków: Impuls
2. Danielewicz, D. Pisula, E. (2005) (red.). Wybrane formy terapii i rehabilitacji osób z autyzmem. Kraków: Impuls
3. Frith, U. (2008). Autyzm. Wyjaśnienie tajemnicy. Gdańsk: GWP
4. Pisula, E. (2012). Od badań mózgu do praktyki psychologicznej. Autyzm. Sopot: GWP
5. Pisula, E. (2010). Autyzm. Przyczyny, symptomy, terapia. Gdańsk: Wydawnictwo HARMONIA
6. Rynkiewicz, A. (2009). Zespół Aspergera. Innym mózgiem, inny umysł. Gdańsk: Wydawnictwo HARMONIA.

Literatura dodatkowa:

1. Błeszyński, J. (2004) (red.). Wspomaganie rozwoju osób z autyzmem. Kraków: Impuls
2. Delacato, C. (1994) Dziwne i niepojęte. Warszawa: Fundacja Synapsis
3. Grandin, T. Scariano, M. M. (1995). Byłam dzieckiem autystycznym. Warszawa: Wydawnictwo PWN
4. Gray, C., White, A.L. (2005) Historyjki społeczne. Ja i mój świat. Warszawa: Fraszka Edukacyjna i Fundacja Synapsis
5. Jówko E, Model' raboty s učeníkom s osobymi obrazovatel'nymi potrebnoštâmi deti s sindromom Aspergera / Eva Ůvko, Vzaimodejstvie na prepodavatelâ i studenta v usloviâta na universitetskoto obrazovanie : problemi i perspektibi. Sbornik s naučni dokladi. P"rva kniga / red. kol. Emiliâ Rangelova [et al.]. - Gabrovo: Izdatelstvo EKS-PRES, 2017. - S. 697-707. ISBN 978-954-490-555-2
6. Jowko E., Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka ze spektrum autyzmu - przykład edukacji inkluzyjnej indywidualnego przypadku [w]: Edukacja inkluzyjna. Synergia działań, wyd. UPH w Siedlcach, s. 193 – 213

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia realizowane są z zastosowaniem metod tradycyjnych (asymilacyjne, waloryzacyjne) i aktywizujących (twórczego rozwiązywania problemów, rozwijających twórcze myślenie, planowania, ewaluacji) w formie indywidualnej, grupowej i zbiorowej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03 W_04, W_05, W_06 W_07, U_01, U_02 U_03, U_04, U_05 K_01, K_02, K_03 K_04, K_05	- przygotowanie i omówienie prezentacji multimedialnej z zakresu wybranych obszarów tematycznych wyznaczonych programem przedmiotu. - zaprojektowanie i zaprezentowanie zarysu autorskiego programu nauczania w wybranym obszarze tematycznym, uwzględniając podstawowe struktury budowy programu. - zaprezentowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem podstawowych procedur dydaktycznych- określenie merytorycznego przygotowania studenta w zakresie prezentowanej wiedzy oraz obserwacja studenta w trakcie wykonywania działań właściwych dla zadania, w celu weryfikacji umiejętności i kompetencji społecznych.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.

Na zaliczenie ćwiczeń składa się:

1. Prezentacja multimedialna z zakresu wybranych obszarów tematycznych wyznaczonych programem przedmiotu – praca grupowa.
2. Opracowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem technologii informacyjnych (zastosowanie podstawowych procedur dydaktycznych) – praca indywidualna.
3. Opracowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem metod twórczego rozwiązywania problemów, planowania i ewaluacji (zastosowanie podstawowych procedur dydaktycznych) – praca indywidualna.

Za poprawną pracę z każdej kategorii zaliczenia student otrzymuje 10 punktów, co łącznie stanowi 30 punktów.

Ocena z przedmiotu jest wystawiana na podstawie łącznej liczby punktów uzyskanych z prac zrealizowanych na zaliczenie ćwiczeń według skali procentowej:

do 50% - niedostateczny,

51% - 60% - dostateczny,

61% - 70% - dostateczny plus,

71% - 80% - dobry,

81% - 90% - dobry plus,

91% - 100% - bardzo dobry

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia audytoryjne	15 godzin
Studiowanie literatury przedmiotu	5 godz.
Przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	5 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Dydaktyka prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami wzroku i słuchu	
Nazwa w języku angielskim:		Didactics of conducting classes with people with visual and hearing impairments	
Język wykładowy:	Polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:			Zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Pedagogiki		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):			pierwszego stopnia
Rok studiów:	3		
Semestr:	4		
Liczba punktów ECTS:	1		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Beata Trębicka-Postrzygacz	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Beata Trębicka-Postrzygacz	
Założenia i cele przedmiotu:		Zdobycie wiedzy o przyczynach uszkodzeń narządu słuchu i wzroku oraz o klasyfikacjach niepełnosprawności wynikających z uszkodzenia słuchu i wzroku; zdobycie umiejętności diagnozy i planowania pracy z dzieckiem z uszkodzonym narządem słuchu i wzroku.	
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA Zna i rozumie:	Symbol efektu ze standardu	Symbol efektu kierunkowego
W_01	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;	D.1.W9.	K_W41
W_02	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	D.1.W10.	K_W36

W_03	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	D.1.W11.	K_W41
W_04	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	D.1.W12.	K_W36
W_05	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.W13.	K_W35 K_W41
W_06	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	D.1.W14.	K_W44
W_07	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	D.1.W15.	K_W44
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI Potrafi:	Symbol efektu ze standardu	Symbol efektu kierunkowego
U_01	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	D.1.U7.	K_U23; K_U26 K_U29; K_U31 K_U34
U_02	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	D.1.U8.	K_U28
U_03	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	D.1.U9.	K_U33
U_04	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub	D.1.U10.	K_U33

	prorowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w procesie dydaktycznym;		
U_05	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	D.1.U11.	K_U32
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE Jest gotów do:	Symbol efektu ze standardu	Symbol efektu kierunkowego
K_01	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	D.1.K5.	K_K16
K_02	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.K6.	K_K10
K_03	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	D.1.K7.	K_K15
K_04	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	D.1.K8.	K_K15
K_05	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę;	D.1.K9.	K_K15
Forma i typy zajęć:		Ćwiczenia audytoryjne (15 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Podstawy pedagogiki, Podstawy dydaktyki, Dydaktyka prowadzenia zajęć w placówkach oświatowych, Dydaktyka prowadzenia zajęć z dzieckiem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.			
Treści modułu kształcenia:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Metody prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami wzroku i słuchu. 2. Rola diagnozy, kontroli i oceniania w pracy metodycznej z osobami z zaburzeniami wzroku i słuchu. 3. Sprawdziany oraz narzędzia przydatne w procesie oceniania umiejętności w ramach pracy metodycznej z osobami z zaburzeniami wzroku i słuchu. 4. Znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych w obszarze stymulowania osób z zaburzeniami wzroku i słuchu. 5. Warsztat pracy w zakresie metodyki prowadzenia zajęć z osobami z zaburzeniami wzroku i słuchu. 6. Właściwe wykorzystanie czasu zajęć przez nauczyciela. 7. Sprawdzanie i ocenianie jakości kształcenia oraz jej ewaluacja, a także analiza i ocena własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej. 8. Sposoby kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się i stymulowanie go do samodzielnej pracy. 			
Literatura podstawowa:			
1. Dłużniewska, A., Model pracy z uczniem niesłyszącym lub słabo słyszącym, (w:) Podniesienie			

efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Materiały dla nauczycieli, MEN, Warszawa 2010, s. 88-127.

2. Szczepankowski B., Wspomaganie rozwoju dziecka niesłyszącego, „Audiofonologia pedagogiczna”, Wyd. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Warszawa 2009.
3. Csanyi Y., Słuchowo-werbalne wychowanie dzieci z uszkodzonym słuchem, PWN, Warszawa 1994.

Literatura dodatkowa:

1. Krakowiak K., Studia i szkice o wychowaniu dzieci z uszkodzonym słuchem, Wyd. KUL, Lublin 2006.
2. Eckert U., Problemy wczesnej opieki nad dziećmi z zaburzeniami w rozwoju (w:) Eckert U., Poznański K., Pedagogika specjalna w Polsce, WSPS, Warszawa 1992.
3. Cytowska, B., Winczura, B. (red.) Wczesna interwencja i wspomaganie rozwoju małego dziecka, Impuls, Kraków 2006.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia realizowane są z zastosowaniem metod tradycyjnych (asymilacyjne, waloryzacyjne) i aktywizujących (twórczego rozwiązywania problemów, rozwijających twórcze myślenie, planowania, ewaluacji) w formie indywidualnej, grupowej i zbiorowej.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03 W_04, W_05, W_06 W_07, U_01, U_02 U_03, U_04, U_05 K_01, K_02, K_03 K_04, K_05	- przygotowanie i omówienie prezentacji multimedialnej z zakresu wybranych obszarów tematycznych wyznaczonych programem przedmiotu. - zaprojektowanie i zaprezentowanie zarysu autorskiego programu nauczania w wybranym obszarze tematycznym, uwzględniając podstawowe struktury budowy programu. - zaprezentowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem podstawowych procedur dydaktycznych- określenie merytorycznego przygotowania studenta w zakresie prezentowanej wiedzy oraz obserwacja studenta w trakcie wykonywania działań właściwych dla zadania, w celu weryfikacji umiejętności i kompetencji społecznych.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną.

Na zaliczenie ćwiczeń składa się:

1. Prezentacja multimedialna z zakresu wybranych obszarów tematycznych wyznaczonych programem przedmiotu – praca grupowa.
2. Opracowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem technologii informacyjnych (zastosowanie podstawowych procedur dydaktycznych) – praca indywidualna.
3. Opracowanie konspektu zajęć z wykorzystaniem metod twórczego rozwiązywania problemów, planowania i ewaluacji (zastosowanie podstawowych procedur dydaktycznych) – praca indywidualna.

Za poprawną pracę z każdej kategorii zaliczenia student otrzymuje 10 punktów, co łącznie stanowi 30 punktów.

Ocena z przedmiotu jest wystawiana na podstawie łącznej liczby punktów uzyskanych z prac zrealizowanych na zaliczenie ćwiczeń według skali procentowej:

- do 50% - niedostateczny,
- 51% - 60% - dostateczny,
- 61% - 70% - dostateczny plus,
- 71% - 80% - dobry,
- 81% - 90% - dobry plus,
- 91% - 100% - bardzo dobry

Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia audytoryjne	15 godzin
Studiowanie literatury przedmiotu	5 godz.
Przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	5 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Użytkowanie i zachowanie ptaków
Nazwa w języku angielskim:		The use and behavior of birds
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszy stopień
Rok studiów:	2	
Semestr:	4	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		prof. dr hab. D. Banaszewska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		prof. dr hab. D. Banaszewska prof. dr hab. B. Biesiada -Drzazga
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie wiedzy z zakresu kierunków użytkowania ptaków oraz ich behawioru. 2. Opanowanie umiejętności z zakresu dobrostanu ptaków oraz oceny ich behawioru. 3. Nabycie gotowości do chowu i hodowli ptaków zgodnie z ich kierunkiem użytkowania.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu fizjologię ptaków i zna czynniki kształtujące profil behawioralny organizmu.	K_W06
W_02	Zna gatunki i rasy ptaków domowych, towarzyszących i dzikich oraz predyspozycje behawioralne do wykorzystywania niektórych z nich w awiterapii.	K_W07
W_03	Zna kryteria oceny dobrostanu ptaków z zależności od kierunku ich użytkowania.	K_W09
	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	
U_01	W oparciu o wiedzę z zakresu dobrostanu potrafi zapewnić ptakom optymalne warunki bytowania, dostosowane do gatunku i kierunku użytkowania, i zgodne z ich naturalnym behawiorem.	K_U04
U_02	Potrafi ocenić zachowanie ptaków i wyeliminować czynniki niekorzystnie oddziałujące na ptaki.	K_U14
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	
K_01	Ma świadomość etyki wykonywanego zawodu i potrzebę	K_K08

	odpowiedzialności za zdrowie i właściwe warunki utrzymania ptaków.	
Forma i typy zajęć:	Wykład (15 godz.), ćwiczenia laboratoryjne (15 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Biologia i ekologia ptaków, behawior ptaków.		
Treści modułu kształcenia:		
Pochodzenie ptaków. Biologia i cechy charakterystyczne ptaków. Charakterystyka ptaków domowych, towarzyszących i dzikich (gatunki, rasy). Uwarunkowania anatomiczno-fizjologiczne ptaków w zakresie wyboru kierunku ich użytkowania, systemu utrzymania i sposobu żywienia. Behawior okołolęgowy. Określenia możliwości wykorzystania ptaków domowych do produkcji towarowej, ptaków towarzyszących do rekreacji i użytkowania hobbystycznego. Ocena zachowania ptaków i czynników je kształtujących. Określenie czynników środowiskowych (światło, wybiegi, woliery, budynki, żywienie) wpływających na użytkowanie towarowe, hobbystyczne i terapeutyczne ptaków. Specyficzne, gatunkowe zachowania ptaków. Znajomość behawioru ptaków ze wskazaniem gatunków predysponowanych do awiterapii.		
Literatura podstawowa:		
1. Attenborough D. 2025. Życie ptaków. Wydawnictwo Naukowe PWN. 2. Jankowski J. 2012. Hodowla i użytkowanie drobiu. PWRiL Warszawa.		
Literatura dodatkowa:		
1. Nowa EXOTA - dwumiesięcznik 2. Fauna & Flora – miesięcznik 3. Polskie drobiarstwo – miesięcznik 4. Zientek H., 2014. Ptaki ozdobne. Encyklopedia. Bielsko-Biała Wydawnictwo Dragon. 5. Ostrowski D., Banaszewska D. 2019. Warunki hodowli papug australijskich na przykładzie rodziny kakaduowatych (<i>Cacatuidae</i>). Wiadomości Zootechniczne, 3:123-129. 6. Ostrowski D., Banaszewska D., Biesiada-Drzazga B. 2019. Ocena lęgów aleksandretty obroźnej (<i>Psittacula krameri</i>) w hodowli indywidualnej. Roczniki Naukowe Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, 3: 41-50. 7. Majewska T. 2018. Drobiarstwo niekonwencjonalnie. PRO AGRICOLA, Warszawa. 8. Marchowski D. 2015. Ptaki Polski. Wyd. SBM. 9. Uglorz M. 2017. Atlas ptaków ozdobnych. Wydawnictwo SBM Renata Gmitrzak. 10. Lang A., 2005. Ptaki ozdobne od A do Z. Delta Agencja Wydawnicza. 11. Mackrott H. 2015. Poradnik dobrego hodowcy. Gołębie. Wydawnictwo RM.		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Wykłady z wykorzystaniem technik multimedialnych. Ćwiczenia praktyczne, studyjne w terenie - rozpoznawanie gatunków ptaków różnych środowisk, ćwiczenia laboratoryjne.		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się	
W_01, W_02, W_03	Kolokwia, egzamin (test wyboru i/lub pytania otwarte)	
U_01, U_02	Na zajęciach laboratoryjnych ocenia behawior ptaków i predyspozycje do kierunku ich użytkowania.	
K_01	Ocena postawy etycznej.	
Forma i warunki zaliczenia:		

1. Kolokwia (test wyboru i pytania otwarte), zaliczenie ćwiczeń laboratoryjnych.
2. Egzamin.
3. Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium (co najmniej 51% ogólnej liczby punktów).
4. Przedział punktacji w % (ocena): 0-50 (2,0); 51-60 (3,0); 61-70 (3,5); 71-80 (4,0); 81-90 (4,5); 91-100 (5,0).

Poprawy: zgodnie z regulaminem studiów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godz.
Udział w ćwiczeniach	15 godz.
Konsultacje	1 godz.
Przygotowanie do ćwiczeń	7 godz.
Przygotowanie do kolokwium i egzaminu	12 godz.
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godz.
Punkty ECTS za przedmiot	2

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Użytkowanie i zachowanie psów	
Nazwa w języku angielskim:		The behavior and usage of dogs	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Zoopsychologia z animaloterapią	
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia	
Rok studiów:	2		
Semestr:	4		
Liczba punktów ECTS:	2		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Katarzyna Fiszdon	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Katarzyna Fiszdon, mgr inż. Barbara Rytel	
Założenia i cele przedmiotu:		<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabycie wiedzy związanej z etologią psów oraz rolą psa w życiu człowieka 2. Opanowanie umiejętności w zaplanowaniu i zorganizowaniu warsztatu dotyczącego wykorzystaniu hobbystycznym psów 3. Wykazanie się kreatywnością w organizowaniu pracy 	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	Zna procesy zapewniające prawidłowe funkcjonowanie psów w środowisku.		K_W03
W_02	Zna sposoby użytkowania psów.		K_W18
	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:		
U_01	Posiada umiejętność interpretowania roli człowieka w użytkowaniu psów.		K_U05
U_02	Posiada umiejętność zaplanowania i zorganizowania warsztatu pracy na poziomie wykorzystania zwierząt w rekreacji i hobbystycznie.		K_U21
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:		
K_01	Ma świadomość zawodowej odpowiedzialności za zwierzę.		K_K07
K_02	Jest kreatywny w organizowaniu pracy.		K_K09
Forma i typy zajęć:		Wykłady (15 godz.), ćwiczenia laboratoryjne (15 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
Etologia, genetyka behawioralna			
Treści modułu kształcenia:			

Rozwój psychiczny psów. Temperament. Biometryczna charakterystyka psów. Psy pracujące w służbach mundurowych. Psy pracujące w służbach socjalnych. Rola psów w pasterstwie. Psy stróżujące. Psy myśliwskie. Psy pracujące w ratownictwie. Psy pracujące w zaprzęgach.

Literatura podstawowa:

Monkiewicz J., Wajdzik J., Rogowska-Sobota K. – Kynologia. Wiedza o psie. Wyd. IV. Wrocław 2020
ISBN: 978-83-7717-343-5

Kuźniewicz J., Kuźniewicz G. – Metody szkolenia i sposoby użytkowania psów. Wydawnictwo: Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, 2005.

Literatura dodatkowa:

1. Oeser E. – Człowiek i pies. Historia przyjaźni. Wyd. Bellona 2009.
2. Prasa branżowa

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych, Ćwiczenia – metoda problemowa/metody aktywizujące: dyskusja związana z ćwiczeniami, projekt. Metoda podająca: wyjaśnienie i objaśnienie z wykorzystaniem materiałów multimedialnych

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02,	Kolokwium
U_01, U_02,	Opracowanie projektu cyklu zajęć dotyczących zachowania psów
K_01, K_02	Dyskusja, zaangażowanie studentów, odpowiedzialność zawodowa

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek zaliczenia to uzyskanie co najmniej 51% ogólnej liczby punktów ze wszystkich form zaliczenia.

Kryterium oceny:

91-100% - 5,0; 81-90% - 4,5; 71-80% - 4,0; 61-70% - 3,5; 51-60% - 3,0; 50-0% - 2,0.

Sposób uzyskania punktów:

1. Zaliczenie pisemne: 15 pkt

2. Zajęcia praktyczne: 20 pkt

Poprawa zgodna z regulaminem studiów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	15
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	1
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	4
Opracowanie projektu użytkowania i zachowania psów	15
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50

Punkty ECTS za przedmiot	2
--------------------------	---

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Behawior zwierząt gospodarskich i dzikich
Nazwa w języku angielskim:		Behavior of livestock and wild animals
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obligatoryjny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		Pierwszego stopnia
Rok studiów:	2	
Semestr:	4	
Liczba punktów ECTS:	5	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Prof. dr hab. Piotr Guliński
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Prof. dr hab. Piotr Guliński; dr hab. Roman Niedziółka; dr hab. Krzysztof Młynek; dr hab. Andrzej Zybert; dr hab. Elżbieta Bombik; dr hab. Krzysztof Górski
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest przedstawienie wiedzy z zakresu zachowania wybranych gatunków zwierząt gospodarskich i dzikich oraz wzorcami i typami ich behawioru. W przypadku zwierząt gospodarskich ważnym elementem nauczania jest uświadomienie studentom znaczenia behawioru zwierząt w ocenie ich dobrostanu i użytkowości.
Symbol efektu	WIEDZA Student zna i rozumie:	Symbol efektu kierunkowego
W_01	Zna i rozumie formy zachowania wybranych gatunków zwierząt gospodarskich i dzikich.	K_W11
W_02	Rozumie znaczenie oddziaływania środowiska zewnętrznego na modyfikację behawioru zwierząt. Rozumie znaczenie typów zachowania w ocenie dobrostanu i użytkowości wybranych gatunków zwierząt gospodarskich.	K_W18
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi definiować najważniejsze pojęcia związane z zachowaniem wybranych gatunków zwierząt gospodarskich i dzikich.	K_U03
U_02	Potrafi opisać relacje pomiędzy typami zachowania zwierząt gospodarskich i dzikich a możliwościami wykorzystania ich potencjału hodowlanego.	K_U010

Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i aktualizowania wiedzy.	K_K01
Forma i typy zajęć:	Wykłady (30 godz.), ćwiczenia laboratoryjne (30 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Anatomia zwierząt, Fizjologia zwierząt		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Zwierzęta gospodarskie (było, świnie, owce i kozy) - Typy behawioru u zwierząt gospodarskich. Zachowania społeczne, okołozwieniowe, płciowe i macierzyńskie. Zachowania nabyte i wrodzone. Wpływ różnych czynników na okołozwieniowe zachowanie się zwierząt. Sen jako jeden z ważnych czynników kształtujących rozwój, cechy produkcyjne i dobrostan zwierząt gospodarskich. Wykorzystanie wybranych typów zachowania w zarządzaniu stadami zwierząt gospodarskich. Zachowanie się zwierząt na fermach wielkostadnych. Antagonizmy i zachowania agresywne. Rola zmysłów w behawiorze zwierząt. Instynktowne zachowanie zwierząt.</p> <p>Zwierzęta dzikie - Zachowanie się zwierząt dzikich jako wynik doboru naturalnego. Organizacja behawioru zwierząt dzikich w przestrzeni i w czasie. Charakterystyka zachowania się wybranych gatunków zwierząt dzikich.</p>		
Literatura podstawowa:		
<ol style="list-style-type: none"> Guliński P., 2017: Wybrane elementy zachowania bydła w: Bydło domowe hodowla i użytkowanie. Wydawnictwo Naukowe PWN Warszawa, 342-365. Zwolińska – Bartczak I., 2005: Behavior bydła w: Hodowla bydła - Litwińczuk Z., Szulc T.,(red.), 361-373. PWRiL, Warszawa. Nowicki J., Klocek Cz., 2019: Behawior i utrzymanie świń w: Hodowla i chów świń – Rekiel A., Szwaczkowski T., Eckert R., (red.). Wyd. UP Poznań. Tajchman K., Czyżowski P., Drozd L., 2019. Zwierzęta dzikie w: Behawior zwierząt - Janczarek I., Karpiński M., (red.). Wyd. UP Lublin. Kaleta T., 2008. Zachowanie się zwierząt. Zarys problematyki. Wyd. SGGW. Grandin T., Deesing M., 2008: Humane livestock handling. Storey Publishing. Hulsen J., Scheepens K., 2014: Sygnałyświń. Wyd. APRA. 		
Literatura dodatkowa:		
<ol style="list-style-type: none"> Guliński P., Młynek K., Salamończyk E., 2015: Jak długo śpią krowy mleczne? Prz. Hod., 2, 14-16. Guliński P., Salamończyk E., Młynek K., 2014: Okołozwieniowe zachowanie bydła mlecznego. Wiad. Zoot., 52(2), 57-69. Guliński P., Salamończyk E., Młynek K., 2014: Czy bydło jest gatunkiem crepuscularnym? Bydło 7, 50-52. Guliński P., Salamończyk E., Młynek K., 2014: Czy odpoczynek bydła jest priorytetowym typem ich zachowania? Bydło 11, 52-55. Neja W., Bogucki M., Kowalski P., 2009: Aktywność dobową bydła wybranych ras w zależności od częstotliwości podawania paszy. Roczn. Nauk. PTZ., 4, 267 – 274. Sołtysik T., Nogalski Z., 2010: The effects of social hierarchy in a dairy cattle herd on milk yield. Pol. J. Natur. Sc., 25(1), 22-30. 		

7. Lorenz K., 2005: Rozmawiał z bydłkami, ptakami i rybami. PIW, Warszawa.
8. Grandin T., 2011: Zwierzęta czynią nas ludźmi. Wyd. Media Rodzina, Poznań.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład z wykorzystaniem materiałów multimedialnych. Metoda podająca: wyjaśnienie i objaśnienie z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02,	Egzamin
U_01, U_02,	weryfikacja następuje na ćwiczeniach i kolokwiach
K_01	weryfikacja następuje w trakcie ćwiczeń, na kolokwiach i zaliczeniu końcowym.

Forma i warunki zaliczenia:

1. Egzamin. Przedział punktacji: 91-100 – 5.0; 81-90 – 4.5; 71-80 – 4.0; 61-70 – 3.5; 51-60 – 3.0; 0-50 – 2.0
2. Warunek uzyskania zaliczenia ćwiczeń: obecność na ćwiczeniach i uzyskanie co najmniej 51% punktów. Przedział punktacji: 91-100 – 5.0; 81-90 – 4.5; 71-80 – 4.0; 61-70 – 3.5; 51-60 – 3.0; 0-50 – 2.0.
3. Poprawy: zgodnie z regulaminem studiów.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	30
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	20
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	10
Samodzielne przygotowanie się do kolokwiów	15
Przygotowanie się do egzaminu i obecność na egzaminie	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125
Punkty ECTS za przedmiot	5

Syllabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Farmakologia w zaburzeniach behawioralnych
Nazwa w języku angielskim:		Pharmacology in behavioral disorders
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszy stopień
Rok studiów:	2	
Semestr:	4	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Lekarz wet. Marta Rzepniewska -Korolczuk
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Lekarz wet. Marta Rzepniewska -Korolczuk, Krzysztof Korolczuk
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie wiedzy z zasad stosowania leczenia farmakologicznego zwierząt w przypadkach występowania zaburzeń behawioralnych. Opanowanie umiejętności oceny i zachowań zwierząt i nabycie gotowości do odpowiedniej interpretacji wyników
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	Zna procesy fizjologiczne zachodzące u zwierząt oraz konsekwencje zaburzeń prawidłowego funkcjonowania narządów.	K_W02
W_02	Zna wymagania i potrzeby behawioralne zwierząt poszczególnych gatunków, zapewniające im dobrostan. Zna skutki działania stresu na organizm zwierzęcy.	K_W09
W_03	Zna procesy neurofizjologiczne związane z działaniem leków na czynność ośrodkowego układu nerwowego.	K_W13
	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	
U_01	Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę z zakresu behawioru i kryteriów dobrostanu w wyborze odpowiednich leków (pod opieką lekarza weterynarii) w zaburzeniach behawioralnych u zwierząt towarzyszących oraz optymalnego sposobu ich dawkowania.	K_U03, K_U04
U_02	Potrafi ciągle pogłębiać i aktualizować wiedzę z zakresu farmakologii w zaburzeniach behawioralnych zwierząt.	K_U22
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	
K_01	Jest gotów do stałego dokształcania się i śledzenia aktualnych osiągnięć z zakresu farmakologii w zaburzeniach behawioralnych zwierząt w dostępnych czasopiśmie i publikacjach naukowych.	K_K02

Forma i typy zajęć:	Wykład (30 godz)
Wymagania wstępne i dodatkowe:	
Wymagane wiadomości z zakresu anatomii zwierząt, fizjologii zwierząt. Etologia i dobrostan zwierząt.	
Treści modułu kształcenia:	
<p>Wpływ chorób somatycznych na występowanie zaburzeń zachowania zwierząt poszczególnych gatunków. Zapobieganie niepożądanym zachowaniom u psów. Profilaktyka niepożądanych zaburzeń u kotów. Terapia problemowych zachowań kotów. Rozwiązywanie problemów behawioralnych u psów. Brudzenie w domu przez psy. Nieprawidłowe załatwianie potrzeb fizjologicznych przez koty. Zaburzenia zachowania u starych zwierząt. Stres i jego skutki. Separacja zwierząt. Fobie dźwiękowe. Reakcje agresywne wobec znajomych i nieznajomych ludzi i zwierząt. Agresja u kotów. Zachowania kompulsywne psów i kotów. Farmakoterapia, feromony i terapie alternatywne. Postępowanie behawioralne z psem i kotem i kierowanie ich do adopcji.</p>	
Literatura podstawowa:	
<p>Maślanka T. 2014. Farmakologia kliniczna małych zwierząt. Wybrane zagadnienia. Skrypt dla studentów weterynarii. UWM Olsztyn.</p> <p>Kudła J., Jagodzińska-Górska D., Leszczyńska B. 2016. Medycyna behawioralna psów i kotów. Wydawnictwo: Galaktyka.</p> <p>Wilczek Ch., Merl K. 2017. Medycyna weterynaryjna. Kompendium. PZWL, Warszawa.</p>	
Literatura dodatkowa:	
<p>Artykuły z czasopism specjalistycznych przeznaczonych dla zootechników i lekarzy weterynarii. Crowell-Davis S., Murray T. 2006. Veterinary psychopharmacology. Blackwell Publishing.</p> <p>Hart B. L., Hart L.A., Bain M. J. 2006. Canine and feline behavior therapy. Blackwell Publishing.</p> <p>O’Heare J. 2009. Zachowania agresywne u psów: analiza przypadków, zapobieganie i terapia behawioralna. Galaktyka</p>	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Wykłady wspomagane technikami multimedialnymi.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01	Kolokwium, aktywny udział w zajęciach.
W_02, W_03	Kolokwium.
U_01	Zaliczeniowe pisemne, dyskusja.
U_02	Dyskusja, umiejętność interpretacji zachowań zwierząt i interpretacji wyników.
K_01	Umiejętność pracy zespołowej i etycznego podejścia do wykonywanej pracy.
Forma i warunki zaliczenia:	
<p>Zaliczenie na ocenę.</p> <p>Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie co najmniej 51% punktów z kolokwium.</p> <p>Przedział punktacji w % (ocena): 0-50 (2,0); 51-60 (3,0); 61-70 (3,5); 71-80 (4,0); 81-90 (4,5); 91-100 (5,0).</p> <p>Poprawy: zgodnie z regulaminem studiów</p>	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	

Aktywność	Obciążenie studenta
Liczba godzin kontaktowych, w tym:	30
Udział w wykładach	30
Udział w ćwiczeniach	-
Konsultacje	-
Liczba godzin samodzielnej pracy studenta, w tym:	20
Przygotowanie do ćwiczeń	-
Przygotowanie do kolokwium	20
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Pierwsza pomoc
Nazwa w języku angielskim:		First aid
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszy stopień
Rok studiów:	2	
Semestr:	4	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Lekarz wet. Marta Rzepniewska -Korolczuk
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Lekarz wet. Marta Rzepniewska -Korolczuk, Krzysztof Korolczuk
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie wiedzy oraz umiejętności z zasad udzielania pierwszej pomocy w nagłych przypadkach zaburzenia zdrowia i zagrożenia życia zwierząt. Nabycie gotowości do niesienia pierwszej pomocy w sytuacjach newralgicznych.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	Zna procesy fizjologiczne zachodzące u zwierząt oraz konsekwencje zaburzeń prawidłowego funkcjonowania narządów.	K_W02
W_02	Zna biologiczne podstawy zaburzeń homeostazy zwierząt.	K_W03
W_03	Zna zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach i zachorowaniach wskutek następstw zaburzeń w funkcjonowaniu procesów biologicznych, biochemicznych i fizjologicznych organizmu zwierzęcego.	K_W03
	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	
U_01	Potrafi udzielić pierwszej pomocy w nagłych wypadkach i zachorowaniach wskutek następstw zaburzeń w funkcjonowaniu procesów biologicznych, biochemicznych i fizjologicznych organizmu zwierzęcego.	K_U11
U_02	Potrafi ciągle pogłębiać i aktualizować wiedzę z zakresu zasad udzielania pierwszej pomocy dla zwierząt w konkretnych przypadkach klinicznych.	K_U22
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	
K_01	Jest gotów do stałego dokończenia się i śledzenia aktualnych osiągnięć z zakresu zasad udzielania pierwszej pomocy dla zwierząt w nagłych wypadkach i zachorowaniach.	K_K02
Forma i typy zajęć:		Wykład (15 godz.), ćwiczenia (30 godz.)
Wymagania wstępne i dodatkowe:		

Wymagane wiadomości z zakresu biologii gatunku poszczególnych zwierząt w tym anatomii zwierząt, fizjologii zwierząt.

Treści modułu kształcenia:

Postępowanie z pacjentem w stanie krytycznym. Stany nagłe układu oddechowego. Stany nagłe układu sercowo-naczyniowego. Stany nagłe układu pokarmowego. Stany nagłe układu moczowego. Hematologiczne stany nagłe. Stany nagłe w rozrodzie. Stany nagłe w pediatrii. Stany nagłe w okulistyce. Toksykologiczne stany nagłe. Stany nagłe w dermatologii. Stany nagłe w endokrynologii. Resuscytacja sercowo-płucno-mózgowa. Żywienie pacjenta w stanie krytycznym.

Literatura podstawowa:

Maślanka T. 2014. Farmakologia kliniczna małych zwierząt. Wybrane zagadnienia. Skrypt dla studentów weterynarii. UWM Olsztyn.

Wilczek Ch., Merl K. 2017. Medycyna weterynaryjna. Kompendium. PZWL, Warszawa.

Hawcroft T. 1998, Psy -pierwsza pomoc. Praktyczny poradnik w nagłych wypadkach. CIBET, Warszawa.

Literatura dodatkowa:

Artykuły z czasopism specjalistycznych przeznaczonych dla zootechników i lekarzy weterynarii. Crowell-Davis S., Murray T. 2006. Veterinary psychopharmacology. Blackwell Publishing.

Hart B. L., Hart L.A., Bain M. J. 2006. Canine and feline behavior therapy. Blackwell Publishing.

O'Heare J. 2009. Zachowania agresywne u psów: analiza przypadków, zapobieganie i terapia behawioralna. Galaktyka

Kudła J., Jagodzińska-Górska D., Leszczyńska B. 2016. Medycyna behawioralna psów i kotów. Wydawnictwo: Galaktyka.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykłady wspomagane technikami multimedialnymi. Ćwiczenia/Gabinet Weterynaryjny Vet Service w Siedlcach.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01	Kolokwium, aktywny udział w zajęciach.
W_02, W_03	Kolokwium.
U_01	Zaliczeniowe pisemne, dyskusja.
U_02	Dyskusja, umiejętność interpretacji zachowań zwierząt i interpretacji wyników.
K_01	Umiejętność pracy zespołowej i etycznego podejścia do wykonywanej pracy.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę.

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie co najmniej 51% punktów z kolokwium.

Przedział punktacji w % (ocena): 0-50 (2,0); 51-60 (3,0); 61-70 (3,5); 71-80 (4,0); 81-90 (4,5); 91-100 (5,0).

Poprawy: zgodnie z regulaminem studiów

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Liczba godzin kontaktowych, w tym:	46
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	30
Konsultacje	1
Liczba godzin samodzielnej pracy studenta, w tym:	34
Przygotowanie do ćwiczeń	20
Przygotowanie do kolokwium	34
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Syllabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Profilaktyka zdrowotna
Nazwa w języku angielskim:		Health profile
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Zoopsychologia z animaloterapią
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszy stopień
Rok studiów:	2	
Semestr:	4	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Lekarz wet. Marta Rzepniewska -Korolczuk
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Lekarz wet. Marta Rzepniewska -Korolczuk, Krzysztof Korolczuk, mgr inż. Alicja Łatas
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie wiedzy na temat mechanizmów działania metod profilaktycznych i terapeutycznych zaburzeń neurologicznych oraz urazów układu ruchu u psów. Opanowanie umiejętności oceny zdrowia zwierząt i zastosowania profilaktyki zdrowotnej oraz gotowości jej zastosowania
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	Zna procesy fizjologiczne zachodzące u zwierząt oraz konsekwencje zaburzeń prawidłowego funkcjonowania narządów.	K_W02
W_02	Zna biologiczne podstawy zaburzeń homeostazy zwierząt.	K_W03
W_03	Zna zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach i zachorowaniach wskutek następstw zaburzeń w funkcjonowaniu procesów biologicznych, biochemicznych i fizjologicznych organizmu zwierzęcego.	K_W03
	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	
U_01	Potrafi udzielić pierwszej pomocy w nagłych wypadkach i zachorowaniach wskutek następstw zaburzeń w funkcjonowaniu procesów biologicznych, biochemicznych i fizjologicznych organizmu zwierzęcego.	K_U11
U_02	Potrafi ciągle pogłębiać i aktualizować wiedzę z zakresu zasad udzielania pierwszej pomocy dla zwierząt w konkretnych przypadkach klinicznych.	K_U22
	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	
K_01	Jest gotów do stałego dokształcania się i śledzenia aktualnych osiągnięć z zakresu zasad udzielania pierwszej pomocy dla zwierząt w nagłych wypadkach i zachorowaniach.	K_K02
Forma i typy zajęć:		Wykład (15 godz.), ćwiczenia (30 godz.)

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Wymagane wiadomości z zakresu biologii gatunku poszczególnych zwierząt w tym anatomii zwierząt, fizjologii zwierząt.

Treści modułu kształcenia:

Fizjoterapia – cele, zalety i założenia, kiedy stosować. Wybrane zagadnienia artrologii i osteologii. Miologia. Ortopedia Masaż – rodzaje, zastosowanie i przeciwwskazania. Fizykoterapia i Kinezyterapia. Pies senior – zmniejszenie negatywnych następstw starzenia się. Wybrane elementy badania psa dla potrzeb fizjoterapii. Profilaktyka narządu ruchu. Bezpieczny fitness dla zdrowego psa.

Literatura podstawowa:

Bockstahler B., Levine D., Millis D. 2004. Fizjoterapia psów i kotów. Wyd. Galaktyka, Łódź.
 Millis D., Levine D., Taylor R. 2007 (dodruk 2016). Rehabilitacja psów. Wyd. Edra Urban & Partner, Wrocław.
 Robertson J., Mead A. 2013. Fizjoterapia i masaż psów. Wyd. Galaktyka, Łódź.
 Montesinos G. 2017. Fizjoterapia i rehabilitacja w weterynarii. Wyd. Edra Urban & Partner, Wrocław.

Literatura dodatkowa:

Artykuły z czasopism specjalistycznych przeznaczonych dla zootechników i lekarzy weterynarii.
 Crowell-Case L. 2010 (dodruk 2016). Pies zachowanie, żywienie i zdrowie. Galaktyka, Łódź.
 Dyce K.M., Sack W.O., Wensing C.J.G. 2011. Anatomia weterynaryjna. Wyd. Edra Urban & Partner, Wrocław.
 Done S., Goody P., Evans S., Stickland N. 2015. Atlas anatomii psa i kota. Wyd. Edra Urban & Partner, Wrocław.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykłady wspomagane technikami multimedialnymi. Ćwiczenia – metoda problemowa/metody aktywizujące. Metoda podająca: wyjaśnienie, objaśnienie z wykorzystaniem materiałów multimedialnych.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01	Kolokwium, aktywny udział w zajęciach.
W_02, W_03	Kolokwium.
U_01	Zaliczeniowe pisemne, dyskusja.
U_02	Dyskusja, umiejętność interpretacji zachowań zwierząt i interpretacji wyników.
K_01	Umiejętność pracy zespołowej i etycznego podejścia do wykonywanej pracy.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę.
 Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie co najmniej 51% punktów z kolokwium.
 Przedział punktacji w % (ocena): 0-50 (2,0); 51-60 (3,0); 61-70 (3,5); 71-80 (4,0); 81-90 (4,5); 91-100 (5,0).
 Poprawy: zgodnie z regulaminem studiów

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Liczba godzin kontaktowych, w tym:	46
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	30
Konsultacje	1
Liczba godzin samodzielnej pracy studenta, w tym:	34
Przygotowanie do ćwiczeń	20
Przygotowanie do kolokwium	34
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Cytogenetyka zwierząt towarzyszących	
Nazwa w języku angielskim:		Cytogenetics of companion animals	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Zoopsychologia z animaloterapią	
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszy stopień	
Rok studiów:	2		
Semestr:	4		
Liczba punktów ECTS:	4		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. inż. Ewa Wójcik, prof. uczelni	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. inż. Ewa Wójcik, prof. uczelni dr hab. inż. Katarzyna Andraszek, prof. uczelni	
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie wiedzy z zakresu cytogenetyki zwierząt towarzyszących. Opanowanie pojęć cytogenetycznych, technik stosowanych w ocenie kariotypów oraz gotowości rozróżniania prawidłowych i nieprawidłowych kariotypów zwierząt towarzyszących	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	Potrafi scharakteryzować przyczyny zaburzeń funkcjonowania organizmu wywołanych zmianami w chromosomach.		K_W03
W_02	Rozumie mechanizmy molekularne oraz cytogenetyczne w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu zwierzęcego oraz wpływu czynników endogennych i egzogennych na materiał genetyczny.		K_W05
		UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	
U_01	Potrafi dobrać odpowiednie metody genetyczne do identyfikacji uszkodzeń materiału genetycznego i wynikających z nich chorób genetycznych u zwierząt.		K_U06
U_02	Potrafi interpretować prawidłowe i nieprawidłowe kariotypy oraz zastosować specjalistyczne programy komputerowe w identyfikacji i ocenie nieprawidłowości kariotypu		K_U07
		KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	
K_01	Jest gotowy do odpowiedzialności zawodowej i etycznej przy wykonywaniu analiz genetycznych i ich interpretacji.		K_K05
Forma i typy zajęć:		Wykład (15 godz.), ćwiczenia laboratoryjne (35 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:			

Znajomość pojęć z zakresu genetyki molekularnej i cytogenetyki.

Treści modułu kształcenia:

Terminologia cytogenetyczna. Techniki wykorzystywane w cytogenetyce. Szczegółowa budowa chromosomów. Kariotypy najważniejszych zwierząt towarzyszących. Metody hodowli i izolacji chromosomów. Hodowla in vitro limfocytów psa, kota konia. Ocena uzyskanych preparatów chromosomowych. Interpretacja wyników. Metody barwienia preparatów. Sporządzanie kariogramów i ideogramów w systemie CSS Multiscan. Analiza kariotypów prawidłowych i nieprawidłowych. Apoptoza, nekroza, proliferacja, różnicowanie i starzenie się komórek i ich znaczenie w funkcjonowaniu organizmu. Cytogenetyczne skutki uszkodzeń materiału genetycznego. Choroby wywołane uszkodzeniami chromosomów u zwierząt. Genetyczne uwarunkowania nowotworów.

Literatura podstawowa:

1. Świtoński M. Genetyka ogólna i weterynaryjna, PWN, Warszawa, 2023.
2. Świtoński M., Słota E., Jaszczak K. Diagnostyka cytogenetyczna zwierząt domowych. Wydawnictwo AR w Poznaniu, 2006.

Literatura dodatkowa:

1. Charon K.M., Świtoński M. Genetyka zwierząt, PWN, Warszawa, 2004.
2. Charon K.M., Świtoński M. Genetyka i genomika zwierząt, PWN, Warszawa, 2012.
3. Węgleński P. Genetyka molekularna, PWN, Warszawa, 2012 i wydania późniejsze.
4. Kosowska B. Genetyka ogólna i weterynaryjna. Wydawnictwo UP we Wrocławiu, 2010.
5. Srebnik M.I., Tomaszewska A., Badania cytogenetyczne w praktyce klinicznej. Wydawnictwo PZWL.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z wykorzystaniem środków multimedialnych. Ćwiczenia przedmiotowe, laboratoryjne, praca w grupach, interpretacja wyników analiz, dyskusja.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01	Praca w laboratorium, kolokwium.
W_02	Kolokwium.
U_01	Praca w laboratorium, zaliczeniowe pisemne, dyskusja.
U_02	Diskusja, umiejętność interpretacji uzyskanych wyników badań.
K_01	Umiejętność pracy zespołowej i etycznego podejścia do wykonywanej pracy.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę.

Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium (co najmniej 51% ogólnej liczby punktów). Przedział punktacji w % (ocena): 0-50 (2,0); 51-60(3,0); 61-70 (3,5); 71-80 (4,0); 81-90 (4,5); 91-100 (5,0). Poprawy: zgodnie z regulaminem studiów

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność

Obciążenie studenta

Liczba godzin kontaktowych, w tym:	51
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	35
Konsultacje	1
Liczba godzin samodzielnej pracy studenta, w tym:	49
Przygotowanie do ćwiczeń	22
Przygotowanie do kolokwium	27
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Diagnostyka genetyczna	
Nazwa w języku angielskim:		Genetic diagnostics	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Zoopsychologia z animaloterapią	
Jednostka realizująca:	Instytut Zootechniki i Rybactwa		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszy stopień	
Rok studiów:	2		
Semestr:	4		
Liczba punktów ECTS:	4		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. inż. Ewa Wójcik, prof. uczelni	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. inż. Ewa Wójcik, prof. uczelni dr hab. inż. Katarzyna Andraszek, prof. uczelni	
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie wiedzy z zakresu diagnostyce genetycznej zwierząt. Opanowanie umiejętności stosowania technik genetycznych w tym cytogenetycznych. Nabycie gotowości do oceny cytogenetycznej zwierząt i wykorzystywanej w diagnostyce chorób genetycznych	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	Potrafi scharakteryzować przyczyny zaburzeń funkcjonowania organizmu wywołanych mutacjami i niestabilnościami genetycznymi.		K_W03
W_02	Rozumie mechanizmy molekularne oraz cytogenetyczne w prawidłowym funkcjonowaniu organizmu zwierzęcego oraz wpływu czynników endogennych i egzogennych na materiał genetyczny.		K_W05
		UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	
U_01	Potrafi dobrać odpowiednie metody genetyczne do identyfikacji mutacji, niestabilności i wynikających z nich chorób genetycznych u zwierząt.		K_U06
U_02	Potrafi interpretować prawidłowe i nieprawidłowe kariotypy oraz zastosować specjalistyczne programy komputerowe w identyfikacji i ocenie nieprawidłowości kariotypu		K_U07
		KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	
K_01	Jest gotowy do odpowiedzialności zawodowej i etycznej przy wykonywaniu analiz genetycznych i ich interpretacji.		K_K05
Forma i typy zajęć:		Wykład (15 godz.), ćwiczenia laboratoryjne (35 godz.)	
Wymagania wstępne i dodatkowe:			

Znajomość pojęć z zakresu genetyki molekularnej i cytogenetyki.

Treści modułu kształcenia:

Terminologia z zakresu genetyki molekularnej i cytogenetycznej. Techniki wykorzystywane w diagnostyce uszkodzeń DNA, chromatyny, chromosomów, chorób i zespołów z nimi związanych (metody klasyczne, cytogenetyka molekularna). Szczegółowa budowa chromosomów mejotycznych i mitotycznych oraz pojęcia związane z kariotypem. Metody hodowli izolacji chromosomów. Czynniki zaburzające proces hodowli in vitro. Ocena uzyskanych preparatów chromosomowych. Metody barwienia chromosomów. Sporządzanie kariogramów i ideogramów w systemie CSS Multiscan. Analiza kariotypów. Cytogenetyczne skutki uszkodzeń materiału genetycznego. Choroby uwarunkowane mutacjami. Wpływ zaburzeń chromosomów na zachowanie. Polimorficzne cechy chromosomów w różnych jednostkach chorobowych. Badania cytogenetyczne wykorzystane w identyfikacji zaburzeń procesu spermatogenezy. Genetyczne aspekty nowotworów. Apoptoza.

Literatura podstawowa:

1. Świtoński M. Genetyka ogólna i weterynaryjna, PWN, Warszawa, 2023.
2. Świtoński M., Słota E., Jaszczak K. Diagnostyka cytogenetyczna zwierząt domowych. Wydawnictwo AR w Poznaniu, 2006.

Literatura dodatkowa:

1. Charon K.M., Świtoński M. Genetyka zwierząt, PWN, Warszawa, 2004.
2. Charon K.M., Świtoński M. Genetyka i genomika zwierząt, PWN, Warszawa, 2012.
3. Węgleński P. Genetyka molekularna, PWN, Warszawa, 2012 i wydania późniejsze.
4. Kosowska B. Genetyka ogólna i weterynaryjna. Wydawnictwo UP we Wrocławiu, 2010.
5. Srebniak M.I., Tomaszewska A., Badania cytogenetyczne w praktyce klinicznej. Wydawnictwo PZWL.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład z wykorzystaniem środków multimedialnych. Ćwiczenia przedmiotowe, laboratoryjne, praca w grupach, interpretacja wyników analiz, dyskusja.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01	Praca w laboratorium, kolokwium.
W_02	Kolokwium.
U_01	Praca w laboratorium, zaliczeniowe pisemne, dyskusja.
U_02	Dyskusja, umiejętność interpretacji uzyskanych wyników badań.
K_01	Umiejętność pracy zespołowej i etycznego podejścia do wykonywanej pracy.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie na ocenę.

Warunkiem uzyskania zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium (co najmniej 51% ogólnej liczby punktów). Przedział punktacji w % (ocena): 0-50 (2,0); 51-60(3,0); 61-70 (3,5); 71-80 (4,0); 81-90 (4,5); 91-100 (5,0). Poprawy: zgodnie z regulaminem studiów

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Liczba godzin kontaktowych, w tym:	51
Udział w wykładach	15
Udział w ćwiczeniach	35
Konsultacje	1
Liczba godzin samodzielnej pracy studenta, w tym:	49
Przygotowanie do ćwiczeń	22
Przygotowanie do kolokwium	27
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100
Punkty ECTS za przedmiot	4

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyka pedagogiczna metodyczna ciągła	
Nazwa w języku angielskim:		Teaching professional practice	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		Zoopsychologia z animaloterapią	
Jednostka realizująca:	Instytut Pedagogiki		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszy stopień	
Rok studiów:	2		
Semestr:	4		
Liczba punktów ECTS:	4		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. inż. Anna Milczarek, prof. uczelni dr inż. Sabina Wieruszewska-Duraj	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Opiekunowie praktyki w Jednostce przyjmującej	
Założenia i cele przedmiotu:		Obejmuje obserwację i uczestnictwo w różnych formach działalności pedagogicznej placówek, realizowanych przez wychowawców klas i grup wychowawczych, psychologów, pedagogów szkolnych i kadrę placówek oraz samodzielną realizację zadań pedagogicznych zgodnych z założeniami placówki. Założeniem realizacji praktyki pedagogicznej jest nabywanie przez studenta kompetencji opiekuńczo wychowawczych i metodycznych. Praktyka zgodna ze standardami przygotowania pedagogicznego.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	Zna i rozumie zadania dydaktyczne realizowane przez placówkę oświatową		K_W24
W_02	Zna i rozumie sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej placówki oświatowej, np. szkoły.		K_W27
W_03	Zna rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w placówce oświatowej.		K_W27
UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:			
U_01	Potrafi wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej		K_U16
U_02	Potrafi zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć		K_U21

U_03	Potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania dydaktycznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk	K_U21
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
Student jest gotów do:		
K_01	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	K_K03
Forma i typy zajęć:	Praktyka ciągła w wymiarze 120 godz.	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wiedza i umiejętności z zakresu pedagogiki, psychologii i subdyscyplin pedagogicznych.		
Treści modułu kształcenia:		
<p>Specyfika placówki/instytucji: zadania edukacyjne, opiekuńczo- wychowawcze, terapeutyczne, sposoby funkcjonowania i organizacji pracy kadry, dokumentacja placówki w aspekcie działalności opiekuńczo wychowawczej i terapeutycznej. Obserwacja pedagogiczna: aktywności formalnych i nieformalnych grup wychowanków i podopiecznych, aktywności poszczególnych wychowanków i podopiecznych, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, interakcji pracownik – wychowanek, podopieczny oraz interakcji między nimi, procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowanków i podopiecznych, ich prawidłowości i zakłócenia, czynności opiekuna praktyk, integrowania przez opiekuna praktyk działalności opiekuńczej, wychowawczej i terapeutycznej, dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowań i postaw wychowanków i podopiecznych, zadań opiekuna praktyk w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie. Współdziałanie z opiekunem praktyki: opieka i nadzór nad grupą oraz zapewnianie bezpieczeństwa, podejmowanie działań opiekuńczych, wychowawczych i terapeutycznych wynikających z zastanych sytuacji, podejmowanie czynności opiekuńczych oraz prowadzenie zorganizowanych zajęć wychowawczych i terapeutycznych. Kompetencje pedagogiczne: diagnoza dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie, poznawanie wychowanków i podopiecznych, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń, opieka nad grupą w toku spontanicznej aktywności wychowanków i podopiecznych (także poza terenem placówki), organizacja i prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze, indywidualna praca z wychowankami i podopiecznymi, działania wychowawcze o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych: prowadzenie dokumentacji praktyki, konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką, ocena własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron), ocena przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów, konsultacje z opiekunem praktyki w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań.</p>		
Literatura podstawowa:		
Fontana D., Psychologia dla nauczycieli, Wyd. Zys i S-ka, Poznań 1998 Skałbiana B., Diagnostyka pedagogiczna. Wybrane problemy badawcze i rozwiązania praktyczne. Wyd. Impuls Kraków 2011		
Literatura dodatkowa:		
Artykuły z czasopism		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Formy: indywidualna		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01	Dziennik praktyk, Ocena praktyki
W_02	Dziennik praktyk, Ocena praktyki
W_03	Dziennik praktyk, Ocena praktyki
U_01	Dziennik praktyk, Ocena praktyki
U_02	Dziennik praktyk, Ocena praktyki
U_03	Dziennik praktyk, Ocena praktyki
K_01	Dziennik praktyk, Ocena praktyki
Forma i warunki zaliczenia:	
Zaliczenie z oceną. Ocena wystawiona na podstawie dokumentacji praktyki, zgodnej z Programem praktyki pedagogicznej metodycznej.	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Praca własna studenta	120 godzin
Zajęcia praktyczne	
Prowadzenie dokumentacji	
Przygotowanie się do zaliczenia praktyki	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	
Punkty ECTS za przedmiot	4